

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Hebreeuwse Taal en Cultuur van de Universiteit van Amsterdam**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit van Amsterdam
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-bachelor Hebreeuwse Taal en Cultuur (180 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 21 november 2013
Besluit	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
accreditatie wo-bachelor	Locatie opleiding	: Amsterdam
Hebreeuwse Taal en Cultuur	Datum goedkeuren	
van de Universiteit van	panel	: 18 september 2012
Amsterdam	Datum locatiebezoeken	: 17 en 18 december 2012
(002174)	Datum visitatierapport	: 11 juli 2013
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 26 juni 2013
NVAO/20142245/LL		
bijlagen		

3 Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel Regiostudies 2012 over de bacheloropleidingen Griekse en Latijnse Taal en Cultuur, Latijnse Taal en Cultuur, Arabische Taal en Cultuur, Hebreeuwse Taal en Cultuur, Nieuwgriekse Taal en Cultuur, en de masteropleidingen Oudheidstudies en Midden-Oosten Studies van de Universiteit van Amsterdam. Het panel heeft de opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De instellingen die deelnemen aan de clustervisitatie Regiostudies, hebben gezamenlijk een domeinspecifiek referentiekader (hierna: kader) opgesteld. Dit kader is bedoeld voor de bachelor- en masteropleidingen die in het kader van de landelijke onderwijsvisitatie in de Geesteswetenschappen worden beoordeeld. Gezien de diversiteit van opleidingen is het kader breed en niet prescriptief opgesteld. De in het kader geformuleerde doelstellingen en eindtermen zijn gerelateerd aan de meest prominente aspecten die in meer of mindere mate

Pagina 2 van 9 in de opleidingen aan de orde komen. Deze aspecten zijn Taalvaardigheid, Taalkunde, Letterkunde, Cultuurkunde, Geschiedenis, Wetenschapsbeoefening en bijbehorende onderzoeksvaardigheden en Algemene wetenschappelijke vorming. De commissie heeft vastgesteld dat het kader breed is met een weinig richtinggevend karakter. Zij heeft hier begrip voor aangezien het is bedoeld voor uiteenlopende opleidingen. De commissie veronderstelt hierbij dat de opleidingen zelf het kader nader specificeren naar de eigen doelstellingen.

De bacheloropleiding Hebreeuwse Taal en Cultuur is een gecombineerde taal- en letterkundige opleiding met een sterk cultuurkundig profiel. Dit profiel wordt gekenmerkt door twee duidelijke zwaartepunten: Hebreeuwse taal- en letterkunde (van de Middeleeuwen tot en met de moderne tijd) en joodse cultuurgeschiedenis, inclusief de contemporaine Israëlische geschiedenis en cultuur en binnen een specifiek Amsterdams-joodse context. Met name de focus op de Amsterdams-joodse context zorgt er volgens de commissie voor dat de opleiding zich heel duidelijk onderscheidt van andere (inter)nationale opleidingen en daarmee een belangrijk aspect van de joodse cultuurgeschiedenis in huis heeft. De commissie is erg onder de indruk van het unieke (inter)nationale profiel van de opleiding en adviseert de opleiding om dit profiel zoveel mogelijk te handhaven.

De eindtermen passen goed bij dit gekozen profiel. Daarnaast stelt de commissie vast dat de eindtermen voldoende breed geformuleerd zijn. Tijdens het bezoek heeft de commissie geconstateerd dat de staf een duidelijk beeld heeft van de kennis en vaardigheden die de student nodig heeft om de eindtermen te kunnen realiseren. De commissie heeft geconstateerd dat deze concrete invulling van de eindtermen boven de gangbare kwaliteit uitsteekt. De commissie adviseert de opleiding om in dat verband de eindtermen nog eens te bekijken en ze zorgvuldig af te stemmen op de eindresultaten die in de praktijk daadwerkelijk nagestreefd worden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het eerste jaar van de opleiding Hebreeuwse Taal en Cultuur staat in het teken van taalvaardigheidsmodulen, telkens gecombineerd met inleidingen geschiedenis, taal- en letterkunde, waarin onderzoeks- en academische vaardigheden zijn geïntegreerd. Gedurende het tweede studiejaar vindt verdere verdieping van het Israëlisch Hebreeuws en de rabbijnse literatuur plaats en maken studenten kennis met de Israëlische literatuur vanaf 1948. In het laatste studiejaar vindt onder andere verdieping van de middeleeuwse en moderne joodse intellectuele geschiedenis plaats, en is er aandacht voor academisch Hebreeuws, waarin ter voorbereiding op de bachelorscriptie contemporaine wetenschappelijke publicaties in het Hebreeuws worden gelezen.

De commissie is onder de indruk van het ambitieuze onderwijsprogramma, dat aansluit op het unieke profiel van de opleiding. Het adequaat ingerichte curriculum stelt de student meer dan voldoende in staat om de beoogde eindtermen te behalen. De commissie stelt vast dat sprake is van een multidisciplinair ingericht programma waarbij taalonderwijs een integraal en continu onderdeel is. Het onderwijsprogramma biedt studenten op die manier een goede basis voor aanpalende academische vervolgoopleidingen Hebreeuws en Jiddisj. Hetzelfde geldt voor studenten die na hun opleiding binnen het professionele werkveld verder willen.

In 2012-2013 is voor de opleidingen van de Faculteit der Geesteswetenschappen de 8-8-4-indeling ingevoerd. Binnen deze nieuwe indeling is minder tijd beschikbaar voor

Pagina 3 van 9 taalvaardigheidsonderwijs. De commissie is positief over de maatregelen die de opleiding heeft getroffen om toch meer tijd te realiseren voor het taalonderwijs. De opleiding doet dit door bijvoorbeeld de zomerschool, de taalclinic en het keuzevak Jiddisj. De commissie stelt dat het vooral belangrijk is dat de opleiding er met de aanstelling van een hoogleraar voor blijft zorgen dat de unieke aandacht voor het Jiddisj in het programma bewaard is gebleven, ook al is dit in de vorm van een keuzevak. De commissie is dan ook erg ingenomen met de brede belangstelling voor dit keuzevak.

De opleiding beschikt over een aantal bijzondere opleidingsspecifieke voorzieningen die voor een deel het gezicht van de opleiding bepalen, zoals een netwerk van verschillende belangrijke Amsterdams-joodse erfgoed- en kennisinstellingen. De commissie waardeert het zeer dat de staf deze contacten optimaal benut en hierdoor bijvoorbeeld unieke stagekansen realiseert voor studenten.

Verder spreekt de commissie haar waardering uit voor de professionele staf omdat deze ondanks een grote werkdruk een erg gemotiveerde en betrokken indruk maakt en die door studenten als deskundig en zeer toegankelijk wordt ervaren. Wel maakt de commissie zich enigszins zorgen over de aanstelling van de hoogleraar Jiddisj, die in 2015 stopgezet wordt. De commissie vindt dat hij voor een deel zorgt voor de bijzondere invulling van het curriculum en de commissie zou het dan ook betreuren als dit aspect van het programma komt te vervallen.

Deeltijdstudenten volgen onderwijs samen met de voltijdstudenten. Er wordt geen apart deeltijdonderwijs aangeboden. De commissie constateert dat deeltijdstudenten adequaat worden begeleid in het samenstellen en volgen van het onderwijsprogramma. De commissie adviseert de opleidingen wel om de studeerbaarheid voor deeltijdstudenten scherp te blijven monitoren en te evalueren of deze variant ook in de toekomst nog bestaansrecht heeft, mede in het licht van de curriculumherziening waarbij het onderwijs in grotere blokken wordt aangeboden.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie heeft tijdens het bezoek geconstateerd dat de toetsen van voldoende niveau, adequaat en gevarieerd zijn. De commissie heeft echter ook geconstateerd dat bij een deel van het toetsmateriaal, waaronder de bachelorscriptie, niet duidelijk is hoe de becijfering tot stand gekomen is. De commissie stelt wel vast dat de becijfering van de opleiding overeenkomt met de becijfering van de commissie. De commissie heeft tijdens het bezoek geconstateerd dat de opleiding inmiddels maatregelen heeft getroffen om de transparantie van deze beoordelingen te vergroten en moedigt deze initiatieven aan. Zo heeft de commissie tijdens het bezoek onder meer gezien welk beoordelingsformulier de opleiding hiervoor inmiddels gebruikt en is hier tevreden over.

De commissie waardeert de inspanningen door de examencommissie om de kwaliteit van de toetsing te borgen. Zij stelt vast dat de examencommissie nog niet volledig voldoet aan de versterkte rol, maar wel voldoende inspanningen verricht om ervoor te zorgen dat dit op korte termijn zo zal zijn. De toetsdossiers vormen hiervoor een waardevolle basis, aldus de commissie.

De commissie is onder de indruk van het eindniveau van de studenten. De commissie baseert zich hierbij op de gelezen bachelorscripties, die van hoog niveau waren. Wel adviseert de commissie om meer aandacht te besteden aan het niveau van academisch

Pagina 4 van 9 schrijven en het academisch taalgebruik. Verder stelt de commissie dan ook vast dat de afgestudeerden zonder problemen doorstromen naar een aansluitmaster, een researchmaster of de arbeidsmarkt.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder over academisch taalgebruik en schrijven en over het eigenaarschap van de opleiding.

Bestuurlijke afspraak

De rapporten van de opleidingen van de Universiteit van Amsterdam in het domein van de Regiostudies maken voor het merendeel van de opleidingen melding van het nog niet volledig ter hand nemen door de examencommissie van de wettelijke taken ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsing. Gezien het belang van dit laatste voor de onderwijskwaliteit en het feit dat het hier een formele verplichting betreft die voortvloeit uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, heeft de NVAO met de instelling de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt:

- de instelling ziet er in de interne kwaliteitszorg op toe dat de examencommissies van alle opleidingen in het domein van de Regiostudies hun taken en verantwoordelijkheden ter hand nemen op een wijze die in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voorgeschreven.

De instelling heeft in bestuurlijk overleg van 5 juni 2014 aangegeven in te stemmen met deze afspraak.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft het college van bestuur van de gelegenheid gebruikt gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot een aanvulling in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Hebreeuwse Taal en Cultuur (180 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Eijerman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar (voltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval na 1jr	100%	-	-	-	-	-
Uitval na 2jr	100%	100%	-	50%	-	
Uitval na 3jr	100%	100%	-	-		

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar (deeltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval na 1jr	18,2%	-	28,6%	12,5%	...%	...%
Uitval na 2jr	27,3%	66,7%	28,6%	62,5%	...%	
Uitval na 3jr	36,4%	66,7%	28,6%	...%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom) (voltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	-	-	-	-
Rendement na 4 jaar	-	-	-	
Rendement na 5 jaar	-	-		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	-			

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom) (deeltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	-	-	-	-
Rendement na 4 jaar	-	-	-	
Rendement na 5 jaar	-	-		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	-			

Tabel 3: Rendement (totale instroom) (voltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	33%	-	60%	...%
Rendement na 4 jaar	50%	-	-	
Rendement na 5 jaar	50%	-		
Rendement	-			

Tabel 3: Rendement (totale instroom) (deeltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	33%	-	60%	...%
Rendement na 4 jaar	50%	-	-	
Rendement na 5 jaar	50%	-		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	-			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	20%	80%	10,8%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	16:1
-------	------

Tabel 6: Contacturen (voltijd).

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	25	10	16

Tabel 6: Contacturen (deeltijd).

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	nvt	nvt	nvt

- Prof. dr. A. Wouters (voorzitter), emeritus hoogleraar Griekse Taal- en Letterkunde, KU Leuven;
- Prof. dr. K. Pollmann (lid), professor of Classics at University of St Andrews and Stellenbosch University;
- Prof. dr. E. Hollender (lid), professor of Jewish Studies at the Goethe-University Frankfurt/Main, Germany;
- Prof.dr. J. Nawas (lid), professor Arabic and Islamic Studies aan de Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. G. De Boel (lid), hoogleraar Griekse en Vergelijkende Taalkunde, en Nieuwgrieks aan de Universiteit Gent;
- D. Meijer (student-lid), bachelorstudent American Studies aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Het panel werd ondersteund door L. van der Grijspaarde en M. Jansen, secretaris (gecertificeerd).